

TRÆK AF DANSK PSYKOLOGIS HISTORIE

Birger Hjørland

Forfatterens interesse i dansk psykologis historie er knyttet sammen med en videnssociologisk interesse for domænestudier, der kan belyse hvordan et fags vidensressourcer kan studeres og formidles. Artiklen beskriver forhold omkring psykologiens geografi og vækst, dens forskellige retninger, og spørgsmål om evaluering af fagets vidensproduktion, herunder ved bibliometriske analyser.

Indledning

Det er min opfattelse, at man ikke kan forske »neutralt«. Forskning er ikke blot akkumulering af objektive facts byggende på observationer. Observationer er derimod »teori-afhængige« og forskningens »objektivitet« er afhængig af mål og værdier.¹ Dette gælder al forskning, derfor naturligvis også psykologihistorisk forskning.

Jeg har udarbejdet en tidstavle, der vil være mit hovedbidrag til *Psyke & Logos*' seminar og dette temanummer. Det er en stærkt udvidet udgave af en tilsvarende tidstavle (Hjørland, 1982) og skal naturligvis betragtes som noget, der løbende skal korrigeres og opdateres, når der byder sig mulighed herfor (skævheder i listen må derfor ses i dette lys). Men kan det at samle en masse kendsgerninger og indordne dem kronologisk ikke opfattes som udtryk for en ekstrem positivisme, og dermed en problematisk forskning? Måske. Jeg vil her forsøge at retfærdiggøre det ved at belyse nogle »læsninger« af materialet (der jo også har påvirket indsamlingen og vil påvirke den fremover). Måske kan jeg begrunde min dataindsamling, så den kan anskues som den empiriske del af et forskningsarbejde? Hvad er min overordnede interesse i at beskæftige mig med psykologien og dens historie? Med andre ord: hvilket perspektiv arbejder jeg ud fra i min forskning? Hvilke øjne analyserer i dette tilfælde dansk psykologis historie?

---

1 Erkendelsesteoretisk hedder denne position »pragmatisk realisme«.

Jeg er cand.psych. og ansat som professor i biblioteks- og informationsvidenskab i Borås, Sverige. Jeg har i mit professionelle liv især arbejdet med psykologiens dokumentation og informationsformidling. Jeg er »forskningsbibliotekar«, »dokumentalist« eller »informationsspecialist« (tidligere i praksis, nu som forsker og underviser). Jeg arbejder med generelle teorier om dette (men netop »domæne-analytiske« teorier, der betoner at information og viden altid er om noget, og dette indhold er centralt for teorier om formidlingen). På en måde kan man sige at jeg arbejder med videns-, dokument- og informationsressourcer. Således formuleret er min overordnede interesse i psykologien at forstå den som en vidensressource og at arbejde med teoretiske principper for hvordan formidlingen af denne ressource kan optimeres. Efter min opfattelse er en forskningsbibliotekar en »videnssociolog i sit eget fag«, dvs. en specialist i fagets vidensproduktion, formidling, brug m.v. En sådan videnssociologisk tilgang hænger nøje sammen med en epistemologisk/videnskabsteoretisk og faghistorisk tilgang, fordi man ikke kan forstå et fags vidensproduktion uden at gå ind i diskussioner om hvad viden er og hvilke erfaringer der historisk er høstet.

Psykologiens geografi

Det at forholde sig til *dansk* psykologis historie er at inddrage et geografisk perspektiv. Dette kan gøres på flere niveauer. Man kan beskæftige sig med danske traditioner i psykologisk forskning og praksis, og det forsøger jeg i høj grad. Positivt f.eks. med at dokumentere den fænomenologiske tradition og negativt med at påpege den relativt svage indflydelse fra behavioristiske traditioner.

Men hvordan opstår faglige traditioner i psykologien? De afspejler i nogen grad et menneskebillede, der præger hele samfundet/kulturen. Disse menneskebilleder er igen en del af nogle ideologiske strømninger i samfundet. Denne form for psykologihistorie i kultur- og idéhistorisk perspektiv skrives imidlertid sjældent². Det er mit indtryk at dansk psykologi i ret enestående grad har været pluralistisk og har integreret impulser fra vest og øst, syd og nord, hvilket bl.a. hænger sammen med en tidligere tilknytning til kontinentale strømninger og med den skandinaviske velfærdsmodels inspiration fra såvel liberalistiske som socialistiske strømninger.

På et endnu dybere lag kan man beskrive hvordan kulturen former mennesker. F.eks. hvordan det engelske kostskolesystem former elevernes per-

---

2 Smith & Woodward (1996): *B.F. Skinner and Behaviorism in American Culture* er et muligt eksempel. Et andet eksempel er marxistiske videnskabshistorier, der ofte forklarer fagudviklingen ud fra eksternalistiske forhold.

sonlighed. Denne formning påvirker igen hvilke psykologiske teorier, der er relevante og dermed udvikles. Andkjær Olsen & Køppe (1996, 412ff) formå efter min opfattelse at belyse disse sammenhænge hvad angår britisk psykoanalyse. Når psykologihistorien sjældent lader sig skrive på denne måde kan det hænge sammen med de psykologiske teories manglende fundering i praksis, dvs. med videnskabens relativt autonome ideologier (og med internationaliseringen af kulturpåvirkningerne). Olsén (1986) udgør efter min opfattelse et spændende, men desværre ret så enestående forsøg på at belyse den subjektive betydning af hverdagslivets modernisering i Danmark.

De nævnte eksempler er undtagelser fra reglen, at udviklingen af psykologien er kun i ringe grad præget af sin genstand: det samfundsmæssige individ (hvilket være sagt uden hermed at frakende den biologiske psykologi betydning).

Psykologiens vækst

Internationalt har psykologien været et fag i kolossal vækst i 2. halvdel af det tyvende århundrede. Denne dramatiske vækst har også vist sig i Danmark. Da forfatteren til denne artikel blev født var der 55 psykologer i Danmark. Da han begyndte at læse psykologi i 1967 var der nogle få hundrede, og Københavns Universitet var eneste uddannelsessted. Mens han læste psykologi åbnede psykologiuddannelser i Århus, på Lærerhøjskolen og på Universitetscentre. Udbygningen af disse steder skete indenfor få år, og markedet blev støvsuget for psykologer, der blev universitetslektorer. Da han var færdiguddannet i 1974 var universitetsudbygningen afløst af en nedskæringsperiode. Det siger sig selv, at så kraftige udsving i rekruttering af forskere og lærere ikke har være sund for fagets akademiske udvikling. Hertil kommer andre kaos-fremmende faktorer:

1969 26. august blev der i hast gennemført en ændring af den ministerielle bekendtgørelse for Psykologisk Embedseksamen, hvorefter »Enhver af de i den ministerielle bekendtgørelse anførte prøver ... kan afløses af i studietiden udførte kursusarbejder eller andre skriftlige arbejder ...«. Dette bidrog til at gøre studiesituationen kaotisk for lærere og studerende.

Denne omfattende vækst i faget sker samtidig med at fagets grundlagsproblemer uddybes. Jeg ser en vis paradoksalmodsætning mellem psykologiens verdslige succes og dens teoretiske grundproblemer (måske oven i købet et inverst forhold mellem kvaliteten af teorien og afsætteligheden af psykologer). Som jeg oplever det, så var den udsagte forventning i 1967 at udbygningen af psykologiens empiriske forskning af sig selv vil-

le løse problemerne og producere den nødvendige viden. Dette er en positivistisk antagelse, og efterhånden som mange mistede troen på denne antagelse, uddybedes psykologiens grundlagskrise, og spørgsmålet om psykologiens teorier, skoler og retninger blev mere fremtrædende.

Grundlæggende må man nok sige, at psykologiens vækst i højere grad er fremkaldt af behov i det omliggende samfund, end af indre impulser og teoretisk udvikling. Modsat et fag som datalogi, der i høj grad er anvendelsen af bestemte videnskabelige opdagelser til løsning af stadig videre problemer i samfundet, så har psykologiens vækst langt snarere ligget i generelle samfundsmæssige forhold (udviklingen i velfærden og i den samfundsmæssige forsorg), som den selv har haft forholdsvis ringe indflydelse på. Spørgsmålet er så, på hvilket teoretisk eller ideologisk grundlag disse rammer er fyldt ud – og på hvilket teoretisk grundlag de bør fyldes ud?

Psykologiens retninger

Psykologien er kendt for sine mange skoler, retninger, paradigmer, meta-teorier, eller hvad man nu vælger at kalde det. Centralt i disse står spørgsmålet om *menneskesyn* og tæt forbundet hermed spørgsmålet om *videnskabssyn*. Det er ikke helt simpelt at danne sig et overblik over psykologien og dens forskellige retninger (de metodeproblemer, der ligger heri falder det uden for denne artikels rammer at diskutere). I figur 1 præsenterer jeg dem skematisk som jeg ser *det internationale perspektiv*³. Det er en konsekvens af det allerede sagte, at man ikke kan beskrive psykologiens udvikling neutralt, men at ens eget ståsted influerer på beskrivelsen.

Mit eget ståsted er knyttet til virksomhedsteori og antropologisk psykologi (bl.a. som beskrevet af psykologer som Jens Mammen & Erik Schultz). Jeg betragter de internationalt dominerende tendenser i psykologien (især behaviorisme og kognitivismen, dvs. retninger, der nedprioriterer begreber som personlighed og bevidsthed) som problematiske, og kommer mest af alt til at tænke på Jürgen Habermas' udtryk (1974) »Videnskab som ideologi« eller Kurt Danzigers (1990) karakterisering af udviklingen af psykologiske forskningsmetoder: »from quantification to methodolatry«. En anden måde at formulere mit ståsted på er ved at sige, at jeg er skeptisk overfor psykologiske retninger, der ikke forholder sig til den kultur, som er med til at forme menneskers adfærd og bevidsthed (i denne brede formulering tilkendes også f.eks. psykoanalysen en positiv betydning).

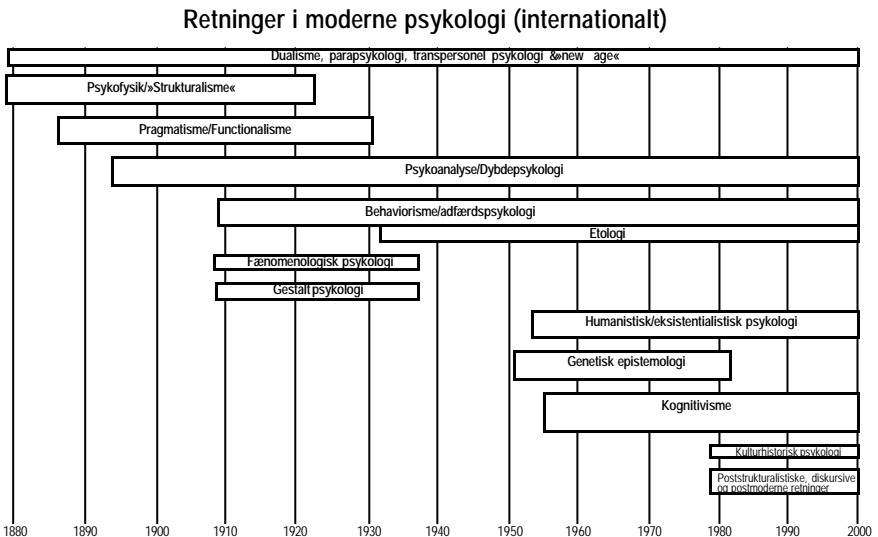
3 Figur 1 er en modificeret udgave af Hjørland, 1998, p. 183

Stillingtagen til psykologiske retninger udgør efter min opfattelse en forudsætning for at kunne forholde sig til fagets vidensressourcer. Jeg skal derfor kort skitsere min opfattelse af den teoretiske udviklingen i dansk psykologi:

Psykologien synes for mig at være vokset frem *på trods* af ret åbenlyse grundlagsproblemer (især når man betragter den som et alternativ til den tidligere filosofiske psykologi). Alfred Lehmanns psykologi stod nær psykofysikken og den klassiske associationslære, som han fortolkede og videreudviklede. Der var en tæt forbindelse mellem psykologi og fysiologi. Han var samtidig stærkt anvendelsesorienteret, bl.a. inden for pædagogikken og arbejdspsykologien. Alligevel har denne tradition ikke været uproblematiske, som det bl.a. fremgår af nedenstående citat:

1921 Der nedsættes et udvalg af Det filosofiske Fakultet for at foretage en fagkyndig bedømmelse af ansøgerne til det ledige professorat i »eksperimental Psykologi«. I denne forbindelse udtaler Kristian Kroman (1846-1925) »[at psykofysikken] endnu er en ret ufuldkommen Disciplin lidende af forskellige Ungdomssvagheder: den har således alt for ofte sysselsat sig udførligt med altfor værdiløse Pilleriopgaver, og den har vel lige saa ofte dristigt givet sig i Kast med Opgaver, hvis løsning laa langt over dens Rækkevidde ...«.

Figur 1

Efter Lehmann kom Edgar Rubin og »københavnnerfænomenologien«. Rubins psykologi indeholdt nogle markante metodologiske fremskridt, men indebar samtidig en teorifjendtlighed og en eksklusion af bl.a. psykoanalytiske synspunkter og af psykologiske fænomener, der er helt centrale, bl.a. for klinisk psykologi. Det er en af mine hypoteser, at fænomenologien – senere især Tranekjærs udgave – kom til at betyde en bremse for psykologistudiet og fagets udvikling på trods af et massivt pres fra især skolevæsnets side (og på trods af Rubins voksende engagement i den anvendte psykologi). Apropos presset fra skolevæsnets:

1957 Faget pædagogik etableres som selvstændigt fag på Københavns Universitet. Universitetets holdning til faget havde indtil da været *modvillig*. I 1869 udtaltes »Det filosofiske fakultet har udtalt sig derhen at Pædagogikken ikke har et sådant Indhold og en sådan Form, at en Magisterkonferens derpå kan bygges«. De eneste muligheder for at studere pædagogik var at tage en fuld filosofisk magisterkonferens og så læse pædagogik som et ekstra emne. Da muligheden for at tage magisterkonferens i psykologi opstod i 1918 gik alle pædagogisk interesserede over til dette fag, der altså har fungeret som ventil for den pædagogiske interesse indtil 1957 (med kun én undtagelse, Knud Grue-Sørensen, der tog konferens i filosofi med et pædagogisk tema som speciale). Faget pædagogik var i denne periode betragtet som anvendt psykologi.

Efter Rubin kom Tranekjær i 1946 og From i 1954, de to fungerede så sammen i en lang periode. Jeg tolker *i dag* From som den af de to, der har haft den største positive betydning for dansk psykologi. Jeg ser meget positivt på From i dag, men det gjorde jeg ikke, da jeg læste psykologi. Jeg tror at mange foruden jeg selv betragtede ham som en kurserende journalistisk psykolog uden egentlig videnskabelig rygrad. Titlen »en psykolog snakker med« giver associationer til: noget snak.

Froms beskæftigelse med f.eks. børnepsykologi, og hans erkendelse af at den må studeres i sammenhæng med de opdragelsesnormer, der eksisterer i samfundet, er blot eet af mange betydende bidrag.

1944 Udkom Frans Froms bog *Drøm og neurose*. I denne bog udvides den fænomenologiske psykologi med behandling af fænomener, som tidligere nærmest blev betragtet som utilgængelige for fænomenologisk analyse (men i høj grad behandlet af psykoanalysen), hvilket også får væsentlige teoretiske konsekvenser for psykologiens grundlæggende teori, jfr. Schultz, 1986. Denne bog inspirerede bl.a. Lise Østergaards disputats (1962) og var med til at tillade psykoanalysen ved KU efter Rubins afvisende holdning. Bogen blev dog nedvurderet af E. Rubin.

Litt.: Schultz, Erik (1986). Om søvn og drømme siden Lehmann. I: *Udviklingslinier i dansk psykologi fra Alfred Lehmann til i dag*. Red. Af I.K. Moustgaard & Arne Friemuth Petersen. Kbh.: Gyldendal, side 220-239.

1953 Franz From forsvarer sin doktordisputats *Om oplevelsen af andres adfærd*, den første psykologiske disputats i Danmark siden Rubin forsvarede sin 40 år tidligere. I sin opposition fremhævede professor i filosofi Frithiof Brandt (1892-1968) at man hørte meget om psykologiske værker, men de måtte åbenbart forblive i skrivebordskufferne, for offentligheden så ikke noget til dem. Man kunne efter hans opfattelse passende kalde dansk psykologi for en »*Geheimwissenschaft*«. Samme år modtog From »Ekstrabladets videnskabspris«.

Mon ikke der er en sammenhæng mellem denne geheimniswissenschaft, de daværende lave gennemførelsesprocenter ved psykologistudiet, senere den massive arbejdsløshed i faget og den dårlige evaluering af faget i 1996/1997? Ansvar for den manglende produktivitet tilskrives ofte Edgar Rubins strenge videnskabelige normer. Personligt har jeg imidlertid svært ved ikke også at tilkende »paradigmeproblemer« et medansvar, og i denne forbindelse måske Tranekjær Rasmussen, idet jeg i dag ser ham som en afholdt og meget intelligent professor, der imidlertid teoretisk og mod sin vilje har medvirket til at føre faget ind på et blindspor.

1946 Edgar Tranekjær Rasmussen (1900-1995) udnævnes til professor i psykologi. Tranekjær Rasmussen var mag.scient. i matematik (1930) og professor i psykologi til 1970. Tranekjær udarbejder en »emnelære«, der kun sjældent sættes i relation til den internationale psykologiske og filosofiske litteratur, men dog var eksplicit inspireret af den irske empirist (og grundlægger af solipsisme og subjektiv idealisme) George Berkeley (1685-1753). *Sådanne idealistiske opfattelser betragtes ofte som selvdestruerende og psykologien forsvinder let i en sådan opfattelse*. Tranekjær Rasmussen (1956, side 5) skriver: »De forskellige videnskaber har hver sin emneverden, som de beskriver og forsøger at forstå. Botanikken har planteverdenen, zoologien dyrenes verden, fysiologien legemets fysiske kemiske processer osv., osv. Selvom disse verdner kan gribe ind over hinanden, står de dog som nogenlunde sideordnede. /*Den tese, jeg i det foreliggende arbejde vil forfægte, er den, at psykologien ikke på samme måde har sin egen verden sideordnet med andre, men angår alle verdner ...*«.«.

Emnelæren har været kritiseret af bl.a. juristen Alf Ross (1955) og psykologen Erik Schultz (1988). Poulsens bog *Om psykonbegrebet* (1969) kan betragtes som et sidste heroisk forsøg på at red-

de denne teori (som Poulsen derefter selv forlod). Tranekjær publicerede meget lidt på engelsk, og hans internationale betydning er minimal. Han er pr. jan 2000 kun citeret 12 gange i SSCI, sidst 2 gange i 1992.

I to-professor-perioden udvikler der sig en voksende eklekticisme, der efter studenteroprøret i 1968 slår over i en eklatant udvikling af modebølger og pluralisme i 1970'erne. Der sker bl.a. det, at marxistiske, antropologiske og eksistentialistiske synsvinkler introduceres og at også psykoanalysen får langt større betydning. Dette kan ses som eet blandt flere tegn på at kravene fra praksis slår tilbage på teorien. Det er måske ikke så meget teorien og forskningen, der har påvirket praksis, som det er det praktiske livs krav, der har påvirket den teori, der doceres på universiteterne. Dette gælder også testpsykologien/differentialpsykologien m.v.

Når man taler om praksis' betydning for psykologiens udvikling er det imidlertid væsentligt at skelne hvis interesser psykologien tjener: klienternes eller »systemets«. Danziger (1990 og 1997) finder at psykologien internationalt især er domineret af de administrative krav, som f.eks. skolesystemet og militæret har stillet, og at de heraf afledte metoder, begreber og teorier kan karakteriseres som en blød form for behaviorisme (»variablepsykologi«), som ikke er en særlig optimal psykologi set fra klienternes synsvinkel. Behaviorismen har aldrig stået stærkt i Danmark, men alligevel kan man måske med Kurt Danziger hævde, at »variablepsykologien« i dag dominerer psykologien også i Danmark, blot under en eklektisk etikette »psykologisk undersøgelse af...« (f.eks. spisevægring). I 1990'erne synes denne tendens at få et vist modspil i international sammenhæng fra bl.a. socialkonstruktivistiske strømninger (herunder nævnte Danziger).

Evaluering af dansk psykologi

Der sker en bureaukratisering af de rammer, hvori psykologisk forskning og undervisning udvikles, f.eks. udtrykt ved oprettelsen af evalueringscentre og de heraf foretagne evalueringer:

1996 Iværksættes en evaluering af psykologiuddannelserne i Danmark: *Evaluering af psykologiuddannelserne: evalueringsrapport* [Kbh.]: Evalueringscenteret, 1996. (400 sider). Sammen med den efterfølgende forskningsevaluering (jfr. 1997) afstedkommer evalueringen en presseomtale, der efterlader et negativt indtryk af fagets aktuelle status.

1997 Evaluering af forskning i dansk universitetspsykologi. (*Evaluering af dansk universitetspsykologi. Evaluering af forskningen*. Kbh.: Forskningsrådene, 1997) (Sml. 1996).

Forskningsevaluering udgør metodologisk et særdeles vanskeligt problem. De, der skal evalueres, er dem, der har de bedste faglige forudsætninger herfor, men de er ikke uvildige. Positivistiske, bibliometriske metoder til forskningsevaluering vinder frem, men er problematiske fordi det mest citerede og udbredte ikke behøver være en positiv kvalitet, men blot kan være en udbredt ideologi (jfr. Hjørland, 1996). I og med at bl.a. virksomhedsteori og antropologisk psykologi har haft og stadig har en stærk position i Danmark, ligger der heri fra min side en positiv evaluering af sider af dansk psykologi. Det er en konsekvens af denne opfattelse, at jeg er skeptisk overfor forsøg på at bringe dansk psykologi mere på linie med internationalt dominerende tendenser i psykologien (jfr. også Hjørland, 1999) og tendenser til at evaluere dansk psykologi ud fra såkaldte »bibliometriske indikatorer«⁴ og andre normer, der hovedsageligt afspejler en problematisk ideologi. Antallet af modtagne citationer anvendes ofte ukritisk som målelig kvalitetsnorm. I bilag 5 er angivet dette tal for et antal danske psykologer, mens der i tabel 6 gives et internationalt sammenligningsgrundlag. I bilag 7 er vist hvilke danskere, der har publiceret mest i de tidsskrifter, der indekseres i Social Sciences Citation Index. Selvom tallene ikke efter min opfattelse bør anvendes som kvalitetsindikator, er de dog ikke uden interesse, idet de siger noget om hvem der er synlige på det internationale marked. Bibliometriske analyser kan anvendes til at belyse andre spørgsmål. I bilag 2 har jeg således påvist, at dansk psykologi med 6 bidrag stadigvæk har en relativ stor andel i produktionen indenfor den fænomenologiske retning.

Min skepsis overfor bibliometriske kvalitetsmålinger må ikke forveksles med en ukritisk holdning til vidensproduktionen. Tværtimod finder jeg, at der er stærkt kritisable forhold, og jeg står f.eks. uforstående overfor den ringe internationale publicering i dansk psykologi (jfr. f.eks. den ringe andel af engelsksprogede disputater i bilag 3).

Konklusion

Psykologiens vidensressourcer kommer mest direkte til udtryk dels i kompetencen hos uddannede psykologer og dels i fagets litteraturproduktion. Med undtagelse af de videnskaber, der har rent nationale forskningsob-

---

4 Den vigtigste bibliometriske indikator bygger på citationsindexer og kvantificerer, hvor hyppigt forskere, værker, institutioner, eller lande er citeret i den internationale toneangivende litteratur.

jekter (som f.eks. historie, litteraturvidenskab og retsvidenskab), er normerne for vidensproduktion knyttet til den internationale publicering. Set i dette perspektiv står dansk psykologi ret svagt, idet omfanget af international publicering er relativt beskedent. Der foregår efterhånden en ret omfattende publiceringsvirksomhed på dansk, men med spredning på et stort antal tidsskrifter (jfr. bilag 1).

Dansk psykologi har nogle værdifulde egenskaber i retning af fænomenologiske beskrivelser, teoretisk/filosofiske og kritiske analyser samt inddragelse af samfundsmæssige perspektiver. Den har til gengæld meget ringe traditioner for at publicere på engelsk. Jeg vil lade spørgsmålet stå åbent: er der en omvendt proportionalitet mellem disse kvaliteter på den ene side og på den anden side omfanget af den internationale publicering?

REFERENCER

- ANDKJÆR OLSEN, O. & KØPPE, S. (1996): *Psykoanalysen efter Freud*. Bind 1-2. København: Gyldendal.
- DANZIGER, K. (1990). *Constructing the subject. Historical origins of psychological research*. Cambridge: Cambridge University press.
- DANZIGER, K. (1997). *Naming the Mind. How Psychology Found its Language*. London: SAGE.
- HABERMAS, J. (1974). *Vitenskap som ideologi*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.
- HJØRLAND, B. (1981). Bibliometriske analyser i psykologien. *Nordisk Psykologi*, 33(3), 176-190.
- HJØRLAND, B. (1982): Tidstavle. Vigtige begivenheder i dansk psykologi's historie. (i: *Formændene beretter 1947-1982. Store og små begivenheder i Dansk Psykologforenings liv i anledning af 35-års fødselsdagen*. (Redigeret af Poul W. Perch & Per K. Larsen). Kbh.: Dansk Psykologforening, 1982. Side 109-112).
- HJØRLAND, B. (1996). Forskningsevaluering i videnskabsteoretisk belysning. *Biblioteksarbejde nr. 48*, side 35-57.
- HJØRLAND, B. (1998). The Classification of Psychology: A Case Study in the Classification of a Knowledge Field. *Knowledge organization*, 25(4), 162-201.
- HJØRLAND, B. (1999). Kan psykologi være en sammenhængende videnskab? Diskussion af Sigmund Kochs sviende kritik af psykologien. I: *Virksomhed, viden, læring*. Red. Af Erik Axel et al. Århus: Aarhus Universitetsforlag.
- MACROBERTS, M.H. & B.R. MACROBERTS (1989): Problems of Citation Analysis: A Critical Review. *Journal of the American Society for Information Science*, Vol. 40, side 342-349.
- OLSÉN, P. (1986). Hverdagslivets »modernisering« i Danmark – Samfundsmæssig baggrund og subjektiv betydning. *Udkast. Dansk tidsskrift for kritisk samfundsvidenskab*, 14(1), 1-38.
- SEGLÉN, P. O. (1996). Bruk av siteringer og tidsskrift-impaktfaktor til forskningsevaluering. *Biblioteksarbejde*, 17(48), 27-34.
- SMITH, L. D. & WOODWARD, W. R. (eds.) (1996). *B.F. Skinner and Behaviorism in American Culture*. Lehigh University Press.

Bilag 1

Danske psykologiske tidsskrifter

- 1942-1951 Psykologien og erhvervslivet
 1947- Dansk Psykolognyt (senere Psykolog Nyt ☒).
 1948-1975 Mentalhygiejne.
 1949- Nordisk psykologi*#☒
 1960- Scandinavian Journal of Psychology*#.
 1964- Skolepsykologi: tidsskrift for pædagogisk psykologi og rådgivning.* Udgivet af Skolepsykologernes Landsforening. I 1990 navneskift til »Psykologisk pædagogisk rådgivning«*☒
 1972- Psykologiinformation (Psykologilærerforeningens blad)
 1973- Udkast. Dansk tidsskrift for kritisk samfundsvidenskab*☒ (Efter 1995 navneskifte til Nordiske Udkast og Outlines).
 1978- The Scandinavian Psychoanalytic Review*#.
 1980- Psyke & Logos*☒
 1982- Psykologi (Navneskifte i 1991 til *Psykologisk set*)☒
 1983- Nordisk Sexologi*☒ (i 1977 navneskift til Scandinavian Journal of Sexology).
 1984- Matrix. Tidsskrift for psykoterapi.☒
 1991- Kognition og pædagogik ☒ (i begyndelsen Nyhedsbrev fra Center for Kognitiv Forskning og Pædagogik i Århus).
 1994- Psychological Yearbook. (nedlagt 1998)☒
 1996- Bulletin fra Forum for Antropologisk Psykologi
 1999- Drift. Tidsskrift for Psykoanalyse

* Artikler fra dette tidsskrift indexeres i den internationale *PsycINFO*-database. <http://www.apa.org/psycinfo/covlist.html>

Artikler fra dette tidsskrift indexeres i den internationale database *Social Sciences Citation Index*.. <http://www.isinet.com/cgi-bin/jrnlst/jloptions.cgi?PC=J>

☒ Artikler fra dette tidsskrift indexeres i den danske *Artikelbasen*. http://www.dbc.dk/index_produktguide.html

I hvilke tidsskrifter er dansk psykologisk forskning internationalt mest fremtrædende?

981 GL=DENMARK AND SC=PSYCHOLOGY? (Rank JN) JAN 2000

RANK	No. Items	%	Ranked Term
1	355	36.2%	NORDISK PSYKOLOGI
2	72	07.3%	SCANDINAVIAN JOURNAL OF PSYCHOLOGY
3	23	02.3%	PSYCHOLOGICAL MEDICINE
4	22	02.2%	PSYCHOTHERAPY AND PSYCHOSOMATICS
5	20	02.0%	BEHAVIORAL AND BRAIN SCIENCES
6	16	01.6%	JOURNAL OF ABNORMAL PSYCHOLOGY
7	15	01.5%	PSYCHOPHARMACOLOGIA
8	14	01.4%	BEHAVIOR GENETICS
9	14	01.4%	INTERNATIONAL JOURNAL OF MAN-MACHINE STUDIES
10	14	01.4%	PERCEPTUAL AND MOTOR SKILLS
11	13	01.3%	ARCHIVES OF SEXUAL BEHAVIOR
12	13	01.3%	INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOLOGY
13	13	01.3%	JOURNAL OF CLINICAL PSYCHIATRY
14	11	01.1%	EUROPEAN CHILD & ADOLESCENT PSYCHIATRY
15	10	01.0%	BULLETIN OF THE BRITISH PSYCHOLOGICAL SOCIETY
16	10	01.0%	PSYCHO-ONCOLOGY
17	9	00.9%	AMERICAN BEHAVIORAL SCIENTIST
18	9	00.9%	PERCEPTION
19	9	00.9%	PSYCHOMETRIKA
20	8	00.8%	JOURNAL OF CLINICAL AND EXPERIMENTAL NEURO-PSYC
21	8	00.8%	TRAVAIL HUMAIN
22	7	00.7%	PERCEPTION & PSYCHOPHYSICS
23	6	00.6%	ANNALES MEDICO-PSYCHOLOGIQUES
24	6	00.6%	INTERNATIONAL JOURNAL OF HUMAN-COMPUTER STUDIE
25	6	00.6%	JOURNAL OF PHENOMENOLOGICAL PSYCHOLOGY
26	6	00.6%	PHYSIOLOGY & BEHAVIOR
27	6	00.6%	PSYCHOSOMATIC MEDICINE
28	5	00.5%	ARCHIVES OF SUICIDE RESEARCH
29	5	00.5%	BRAIN AND LANGUAGE
30	5	00.5%	INTERNATIONAL JOURNAL OF EATING DISORDERS
31	5	00.5%	INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOPHYSIOLOGY
32	5	00.5%	JOURNAL OF CHILD PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY
33	5	00.5%	JOURNAL OF EXPERIMENTAL PSYCHOLOGY-HUMAN PERCEPTION
34	5	00.5%	NEUROPSYCHOLOGIA
35	5	00.5%	PHARMACOLOGY BIOCHEMISTRY AND BEHAVIOR
36	5	00.5%	PSYCHOLOGICAL RECORD
37	5	00.5%	PSYCHOPHYSIOLOGY
38	5	00.5%	SCANDINAVIAN PSYCHOANALYTIC REVIEW
39	4	00.4%	JOURNAL OF HOMOSEXUALITY
40	4	00.4%	JOURNAL OF SEX & MARITAL THERAPY

Danske psykologiske doktorafhandlinger*)

- 1884: Alfred Lehmann: Farvernes elementære Æstetik
 1898: E. Buch: Om Fornemmers »Sammensmeltning«, særlig ved klangindtryk.
 1912: Axel Dam: Om Muligheden af Formel Opdragelse af de intellektuelle Evner.
 En psykologisk-pædagogisk Undersøgelse.
 1913: R. H. Pedersen: Om individuelle sjælelige Forskelle. Eksperimentelle undersøgelser som Grundlag for deres Udmåling.
 1915: Edgar Rubin: Synsoplevede Figurer
 1916: Kort K. Kortsen: De psykiske spaltninger. En studie over sygt sjæleliv.
 1922: Sigurd Næsgaard: Om Bevidsthedens Form
 1953: Franz From: Oplevelsen af andres Adfærd
 1956: K. Holt-Hansen: After effects in the Behaviour of Mice
 1958: Anker Rattleff: Farve, Form og Emotioner
 1959: K. B. Madsen: Theories of Motivation
 1959: Martin Johansen: Voluminalfigurale Fænomener
 1961: S. A. Tordrup: Alder – Skolestandpunkt
 1961: Asger Langkjær: Contributions to a General Normology or Theory of Purpose-Setting
 1962: Lise Østergaard: Formelle Skizofrene Tankeforstyrrelser
 1962: Gerhard Nielsen: Studies in Self-Confrontation
 1963: Kaj Spelling: Miljøets Indflydelse på Intelligensudviklingen
 1966: Helle Høpfner Nielsen: A Psychological Study of Cerebral Palsied Children
 1967: Eggert Petersen: Sanktioner og Trivsel i et autoritært ledet socialt system
 1969: I. K. Moustgaard: Autokinese
 1970: Iven Reventlow: Studier af komplicerede psykobiologiske fænomener
 1970: Strange Ross: On the Relation between Neural Excitation and Sustained Sinusoidal Acoustic Stimulation
 1970: Rolf Willanger: Intellectual impairment in Diffuse Cerebral Lesions
 1972: Jørgen Hviid: Ikke-handicappedes reaktioner over for handicappede
 1972: Henrik Poulsen: Kognitiv struktur
 1974: Birthe Kyng: Opvækstvilkår og udvikling
 1974: Frede Knudsen: Stereokinese. Et eksperimentelpsykologisk studium af synsoplevede figurbevægelser
 1975: Wenja Rothe: Rorschachprøven i udviklingspsykologisk perspektiv
 1976: Mariane Hedegaard Stenild: Begrebsindlæring – en procesanalyse
 1977: Finn Rasborg: Nutids valg fremtids vilkår
 1978: Helmuth Nyborg: The rod-and-frame test and the field dependence dimension
 1978: Torsten Ingemann Nielsen: Handlinger. Subjektproblematiserende analyser og synteser. (KU)
 1981: Nini Prætorius: Subjekt og objekt: en afhandling om psykologiens grundlagsproblemer (KU)
 1983: Per Schultz Jørgensen: Den sociale relation. Kvalitative analyser. (KU)
 1983: Jens Mammen: Den menneskelige sans: et essay om psykologiens genstandsområde. (ÅU)
 1983: Frede V. Nielsen f. 1942: Oplevelse af musikalsk spænding. (Dr. Pæd., DLH)
 1984: Karen Vibeke Mortensen: Children's human figure drawings: development, sex differences and relation to psychological theories. (Dr. Pæd, DLH)

- 1984: Alice Theilgaard: A Psychological study of the personalities of XYY- and XXY-men. Acta Psychiatrica, vol 69, Supplementum no. 315 (Medicinsk doktordisputats, Københavns Universitet.)
- 1985: Peter Elsass: Continuous reaction times in cerebral dysfunction. Acta Neurologica Scandinavica. Vol. 73. 1986. (Medicinsk doktordisputats, Københavns Universitet.)
- 1985: Sven Mørch: At forske i ungdom. Et socialpsykologisk essay (KU)
- 1986: Claus Bundesen: Studier af visual informationsbehandling. sammenfattende redegørelse.
- 1988: Rolf Kuschel: Vengeance is their reply: blood feuds and homicides on Bellona Island
- 1988: Axel Larsen: Eksperimentelle undersøgelser over visuel skinbevægelse, identifikation, klassifikation og selektion
- 1988: Preben Kihl: En skoledrengs staveregler: En undersøgelse af strukturen i og motiverne til 700 stavfejl i 1200 ord stavet af et 7-8 årigt københavns barn i løbet af 2. klasse. (Disputats fra Odense Universitet)
- 1988: Rona Petersen: Skoletræthed: en undersøgelse af psykologiske og pædagogiske aspekter. (Dr. Pæd. DLH)
- 1988: Schultz, Erik, f. 1942: Personlighedspsykologi – på erkendelsesteoretisk grundlag eller Mysteriet om personen der forsvandt
- 1989: Ole Andkjær Olsen: Ødipuskomplekset (OU)
- 1989: Steen Larsen f. 1943: Læsning og cerebral integration: Et bidrag til kvalifikationsudviklingens psykologi. (Dr. Pæd., DLH)
- 1990: Niels Egelund: Prædiktion af interventionsudfald for 46 elevers ophold på heldagsskole: en multivariat systemteoretisk orienteret efterundersøgelse. (Dr. Pæd., DLH)
- 1991: Bo Steffensen: Fiktion som tekstbehandling. (Dr. Pæd., DLH)
- 1993: Ole Dreier: Psykosocial behandling : en teori om et praksisområde
- 1993: Arne Friemuth Petersen: Træk af individuationens biopsykologi : om oprindelse af og samspil mellem biologisk individualitet, personlighed og selv
- 1993: Judy Gammelgaard: Katharsis : sjælens renselse i psykoanalyse og tragedie.
- 1993: Birgit Kirkebæk: Da de åndssvage blev farlige. (Dr. Pæd., DLH)
- 1994: Gretty Mizrahi Mirdal: Åndenød: astma i psykosomatisk perspektiv
- 1995: Birgitte Tuftte: Skole og medier: byggesæt til de levende mediers pædagogik. (Dr. Pæd., DLH)
- 1996: Karen Borgnakke: Procesanalytisk teori og metode. 1-2. (Dr. Pæd., DLH).
- 1996: Robert Zachariae: Mind and immunity: psychological modulation of immunological and inflammatory parameters.(ÅU, Dr. Med)
- 1997: Bjarne Sode Funch: The Psychology of Art Appreciation.
- 1999: Kristian Pedersen: Bo's billedbog: en drengs billedmæssige socialisation. (Dr. Pæd., DTL).
- 2000: Benny Karpatschof: Human activity. Antaget til forsvar ved KU 2000.

(Bemærk den udbredte tendens til at publicere disputater på dansk)

* Dette er en opdateret version af en liste først publiceret af K. B. Madsen i *Psykologisk Leksikon*. 2. Udg.

Bilag 4

Danske psykologi-professorer**KØBENHAVNS UNIVERSITET**

Alfred Lehmann (1858-1921). Ordinær professor 1919 efter en årrække først som docent, siden som ekstraordinær professor. Blå bog 1921

Edgar Rubin (1886-1951). Dr.phil. 1915, Professor i eksperimental psykologi 1922-1951. Blå bog 1950

Edgar Tranekjær Rasmussen (1900-1994) Blå Bog 1994.

Franz From (1914-1998). Dr. Phil. 1953; Professor i psykologi ved KU 1954-1979; Blå bog 1998

Martin V. Johansen (1920-1999). Dr. Phil. 1959; Professor i almen psykologi ved Københavns Universitet 1968-90. Blå bog 1999.

Ib Kristian Moustgaard (1926-1997). Dr. Phil. 1969; Professor ved KU 1972-92. Blå bog 1997

Lise Østergaard (1924-1996). Dr. Phil. 1962; Professor i klinisk psykologi ved KU 1963-94; Blå bog 1995. Kulturminister; Ulandsminister.

Rolf Willanger (1927-1995). Dr.phil. 1970; professor i psykologi ved Psykologisk laboratorium KU 1972-95. Blå bog 1995

Johan Asplund (f. 1937), sociolog, professor i socialpsykologi ved KU 1972-1982.

Rolf Kuschel* (f. 1939). Dr.phil. 1989, Professor i socialpsykologi ved Københavns Universitet fra 1995. Blå bog 1999.

Axel Larsen (forskningsprofessor) (Ej Blå bog)

Claus Bundesen (ej Blå bog)

Peter Elsass (f. 1947). Dr. Med. 1986. Adjungeret professor i sundhedspsykologi, Århus Universitet fra 1989. Professor i klinisk psykologi ved Københavns Universitet fra 1996. Blå bog 1999.

Ole Dreier (ej Blå bog). Professor i personlighedspsykologi ved KU 1998-

Anne-Lise Christensen (f. 1927) 1992-97 adjungeret professor i rehabilitering ved *Center for Hjerneskade* ved det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet.

(Besøgt hjemmesiden 10.1.2000)

ÅRHUS UNIVERSITET

Gerhard Nielsen (1926-1992). Professor i psykologi ved ÅU 1968, Chef for Danmarks Radios provinsafdeling 1973-87. Blå bog 1991.

Boje Katzenelson (f. 1940). Professor i psykologi ved Århus Universitet fra 1977-2000. (Blå bog 1999)

Henrik Poulsen (f. 1927). Dr. Phil 1972. Professor i psykologi ved Århus Universitet 1970-1997. Blå bog 1999.

Eggert Petersen (f. 1927). Dr.phil. 1967. Professor i arbejdspsykologi ved Århus Universitet 1974-1997. Blå bog 1999.

Terence Moore (ej Blå bog)

Birthe Brandt Poulsen Kyng (?1925-1988) Dr. Phil. 1974. Professor ?Blå bog 1987?

Helmuth Nyborg (f. 1937). Dr.phil. 1977, ÅU, Professor i udviklingspsykologi ved ÅU fra 1994. Blå bog 1999.

Pia Fromholt (forskningsprofessor)(ej Blå bog)

Birgitte Diderichsen (f. 1940). Professor ved ÅU fra 1982. Blå bog 1999.

Steinar Kvale (ej Blå bog)

(Besøgt hjemmesiden 10.1.2000)

DANMARKS LÆRERHØJSKOLE

Harald Torpe (1910-1996). Professor i pædagogik ved DLH 1959-. Blå bog 1995

Thomas Sigsgaard (1909-1997). Professor i udviklingspsykologi ved DLH 1960-1974. Blå bog 1997

Carl Aage Larsen (1915-1982). Professor i didaktik og metodik ved DLH 1960-78. Blå bog 1982

K. B. Madsen (f. 1922). Dr. Phil. 1959. Professor i almen psykologi ved DLH 1964-1989. Blå bog 1999.

Kaj Spelling (1915-1994). Dr.phil. KU 1963; professor i eksperimentel pædagogik ved DLH 1969-85. Blå bog 1993.

Egil Nielsen

Frede Knudsen (f. 1917). Dr. Phil. 1974. Professor i voksenpædagogik ved DLH 1977-84. Blå bog 1999

Svend Skyum-Nielsen (f. 1918). Professor i socialpsykologi ved DLH 1971-85. Blå bog 1999.

Reimer Jensen (f. 1918). Æresdoktor ved Lunds Universitet 1981. Professor i klinisk psykologi ved DLH 1973-88. Blå bog 1999.

Hans Vejleskov (f. 1935). Professor i udviklingspsykologi fra 1974 på DLH. Blå bog 1999.

Jørgen Aage Jensen (f. 1936). Professor i pædagogisk psykologi ved RUC fra 1975, Ved DLH fra 1984. Blå bog 1999

Per Schultz Jørgensen (f. 1933). Dr.phil. KU 1983. Professor ved DLH fra 1991. Blå Bog 1999.

Niels Egelund (f. 1945). Dr. Pæd. 1990. Professor i specialpædagogik ved DLH fra 1996. Blå bog 1999.

Jørgen Pauli Jensen (1929-1998). 1968-72 professor i psykologi ved RUC; 1972-1985 ved DLH; gæsteforsker ved Center for Freds- og konfliktforskning i Kbh. fra 1992. Blå Bog 1997 (fra RUC)

(Besøgt hjemmesiden 12.1.2000)

ROSKILDE UNIVERSITETSCENTER

Jens Bjerg (f. 1930). Professor i pædagogisk psykologi ved RUC fra 1973. Blå bog 1999.

Lars Dencik (ej Blå bog)

Jørgen Pauli Jensen (1929-1998). 1968-72 professor i psykologi ved RUC; 1972-1985 ved DLH; gæsteforsker ved Center for Freds- og konfliktforskning i Kbh. fra 1992. Blå Bog 1997 (fra RUC)

ÅLBORG UNIVERSITETSCENTER

Peer Mylov (f. 1936). Professor i pædagogisk psykologi ved AUC fra 1977. Blå bog 1999

S. Callewaert (ej Blå bog)

ODENSE UNIVERSITET

Jørn Bechmann (chefpsykolog & professor på Odense Universitetshospital). (Ej Blå bog)

Bilag 5

Nogle danske psykologiske forskeres internationale synlighed**Antal citationer modtaget i Social Sciences Citation Index
1972-2000**

850 CR =	RASCH G
690 CR =	KIERKEGAARD S
372 CR =	KVALE S
310 CR =	BUNDESEN C
?	LARSEN A (forvekslingsmuligheder)
201	RUBIN E (manuelt sorteret, da der findes andre med samme navn)
177 CR =	NYBORG H
126 CR =	KATZENELSON B
124 CR =	MADSEN KB
123	KUTCHINSKY B
91 CR =	ELSASS P
85 CR =	ASPLUND J
74 CR =	HJORLAND B
58 CR =	WILLANGER R
46 CR =	FROMHOLT P
43 CR =	OSTERGAARD L
39 CR =	FROM F
14 CR =	OLSEN OA
12 CR =	TRANEKJÆRRASMUSSEN + CR = RASMUSSEN ET
10 CR =	MOUSTGAARD IK
10 CA =	NORRETRANDERS T
8 CR =	MAMMEN J
7 CR =	DIDERICHSEN B
6 CR =	KOPPE S
1 CR =	MYLOV P
1 CR =	TORPE H

Bilag 6

Sammenligningsgrundlag**Citationstal for kendte udenlandske forskere SSCI, Jan 2000**

Freud S =	24.510	Vygotsky LS =	5.656
Piaget J =	17.622	Allport GW =	5.266
Marx K =	14.478	Luria AR =	4.886
Chomsky N =	10.188	Bruner J =	2.685
Foucault M =	9.656	Ariès P =	1.721
Habermas J =	8.955	Lacan J =	1.707
Skinner BF =	8.034	Peirce CS =	1.095
Giddens A =	7.181	Adorno T =	559
James W =	6.542	Eskola A =	511
Winnicott DW =	5.661	Holzcamp K =	398
Dewey J =	5.618	Asplund J =	85

**Flittigste danske psykologiske forskere
set i et internationalt perspektiv**
981 GL=Denmark AND SC=PSYCHOLOGY;
RANK: Field: AU = File(s): 7: jan2000

1	24	02.4%	BUNDESEN C	45	5	00.5%	STENILD M
2	18	01.8%	LARSEN SF	46	5	00.5%	ZACHARIAE R
3	17	01.7%	BECH P	47	4	00.4%	BECHGAARD B
4	17	01.7%	MEDNICK SA	48	4	00.4%	BRUN B
5	16	01.6%	LARSEN A	49	4	00.4%	CANNON TD
6	16	01.6%	MORTENSEN EL	50	4	00.4%	DIDERICHSEN B
7	16	01.6%	NYBORG H	51	4	00.4%	DIVAC I
8	16	01.6%	SCHULSINGER F	52	4	00.4%	GABRIELLI WF
9	12	01.2%	JORGENSEN PS	53	4	00.4%	GREDE JF
10	12	01.2%	TEASDALE TW	54	4	00.4%	HANSEN ON
11	11	01.1%	ANDERSEN EB	55	4	00.4%	HJORLAND B
12	11	01.1%	HOLLNAGEL E	56	4	00.4%	HOGHOLESSEN H
13	11	01.1%	KVALE S	57	4	00.4%	HOLTHANSEN K
14	11	01.1%	SMITH DF	58	4	00.4%	HOUGAARD E
15	10	01.0%	GADE A	59	4	00.4%	IACHINE IA
16	10	01.0%	IVERSEN IH	60	4	00.4%	JENSEN HH
17	9	00.9%	ELKLIT A	61	4	00.4%	JENSEN JA
18	9	00.9%	JORGENSEN EF	62	4	00.4%	LUND Y
19	9	00.9%	PLUNKETT K	63	4	00.4%	LUNDE I
20	8	00.8%	JENSEN SB	64	4	00.4%	MADSEN B
21	8	00.8%	NIELSEN J	65	4	00.4%	MARCHAIS P
22	7	00.7%	MOORE T	66	4	00.4%	MEDNICK BR
23	7	00.7%	MOURIDSEN SE	67	4	00.4%	METZE E
24	7	00.7%	NIELSEN H	68	4	00.4%	MOGENSEN J
25	6	00.6%	FROMHOLT P	69	4	00.4%	MOLLER M
26	6	00.6%	MIRDAL GM	70	4	00.4%	MORTENSEN PB
27	6	00.6%	OWEN DR	71	4	00.4%	MOUSTGAARD IK
28	6	00.6%	TRILLINGSGAARD A	72	4	00.4%	NIELSEN S
29	5	00.5%	AGERVOLD M	73	4	00.4%	PARNAS J
30	5	00.5%	BILLEBRAHE U	74	4	00.4%	STERNDORFF B
31	5	00.5%	CHRISTENSEN K	75	4	00.4%	STOKES PE
32	5	00.5%	DREIER O	76	4	00.4%	THOMSEN PH
33	5	00.5%	GERLACH J	77	4	00.4%	WASSERMAN D
34	5	00.5%	HOLTHANS.K	78	4	00.4%	WILLERT S
35	5	00.5%	HUTCHINGS B	79	3	00.3%	AGGER I
36	5	00.5%	KUSCHEL R	80	3	00.3%	ANDERSEN R
37	5	00.5%	KYNG B	81	3	00.3%	ARENAS JG
38	5	00.5%	LETH I	82	3	00.3%	AXEL E
39	5	00.5%	MCGUE M	83	3	00.3%	BERLINER P
40	5	00.5%	MORTENSEN KV	84	3	00.3%	BERNTSEN D
41	5	00.5%	MUNKJORGENSEN P	85	3	00.3%	BERTHELSEN J
42	5	00.5%	POULSEN A	86	3	00.3%	BORG V
43	5	00.5%	ROSENBERG NK	87	3	00.3%	BRATT N
44	5	00.5%	SINHA C	88	3	00.3%	BREDO O

89	3	00.3%	BUNDESEN C	114	3	00.3%	KOPPE S
90	3	00.3%	BUSCH M	115	3	00.3%	KRAGHSORENSEN P
91	3	00.3%	CHRISTENSEN AL	116	3	00.3%	KRISTENSEN TS
92	3	00.3%	CHRISTENSEN S	117	3	00.3%	KROJGAARD P
93	3	00.3%	DELEO D	118	3	00.3%	LARSEN S
94	3	00.3%	DOHN H	119	3	00.3%	LEONARD BE
95	3	00.3%	ELBRO C	120	3	00.3%	LINNEMANN G
96	3	00.3%	ELBRO C	121	3	00.3%	LUNDQUIST L
97	3	00.3%	ELKLIT A	122	3	00.3%	MADSEN KB
98	3	00.3%	ERNST E	123	3	00.3%	MEDNICK S
99	3	00.3%	FARRELL JE	124	3	00.3%	MICHEL K
100	3	00.3%	FINK P	125	3	00.3%	MOORE R
101	3	00.3%	GAMMELGAARD J	126	3	00.3%	MORCH S
102	3	00.3%	GRIZE JB	127	3	00.3%	NIELSEN P
103	3	00.3%	HANSEN JP	128	3	00.3%	NIELSEN T
104	3	00.3%	HERTOFT P	129	3	00.3%	NISSSEN M
105	3	00.3%	HJELMELAND H	130	3	00.3%	OLSEN H
106	3	00.3%	HOFFMANN E	131	3	00.3%	OSTAMO A
107	3	00.3%	JACOBSEN A	132	3	00.3%	RASMUSSEN J
108	3	00.3%	JARVELLA RJ	133	3	00.3%	REINISCH JM
109	3	00.3%	JENSEN AB	134	3	00.3%	ROLAND PE
110	3	00.3%	JENSEN J	135	3	00.3%	ROSE C
111	3	00.3%	JENSEN TB	136	3	00.3%	SCHOU M
112	3	00.3%	JESSEN G	...			
113	3	00.3%	KASTRUP M	681			

(Danske psykologer kan optræde under andre emnegrupper end psykologi. Sådanne arbejder vil ikke være indregnet i ovenstående rangordning. Eksempelvis er det meste af mine arbejder registreret som »Library and Information Science«, og mit totale antal citater er 74).

Litteratur om psykologiens historie i Danmark

Brun, Mogens (red.) (1975). *Fænomenologi til debat*. Danmarks Lærerhøjskole.

Dansk Biografisk Leksikon Bind 1-16. 3. udgave. Redigeret af Svend Bech Cedergreen et. Al. Kbh.: Gyldendal 1979-1984. (DBL3). Heri bl.a. omtalt: Poul Bahnsen (1899-1960); Karen Berntsen (f. 1914); Niels Bolwig (f. 1911); Fridtjof Brandt (1892-1968); Bodil Farup (1906-1967); Ludvig Feilberg (1849-1912); Franz From (1914-1998); N. S. F. Grundtvig (1783-1872); William Grønbæk (1897-1970); Harald Høffding (1843-1931); Herbert Iversen (1890-1920); Jørgen Jørgensen (1894-1969); Søren Kierkegaard (1815-1855); Alfred Lehmann (1858-1921); Henning Meyer (1885-1968); Sigurd Næsgaard (1883-1956); Anne-Marie Nørvig (1883-1956); R. H. Pedersen (1870-1938); Eggert Petersen (f. 1927); Holger Poulsen (f. 1914); Georg Rasch (1901-1980); Iven Reventlow (f.1926); Sofie Ribbjerg (1886-); Edgar Rubin (1886-1951); Jens Sigsgaard (f. 1910); C. N. Starcke (1858-1926); Johan Nicolai Tetens (1738-1807); Erik Thomsen (1909-); Edgar Tranekjær Rasmusen (1900-1995); Lise Østergaard (1924-1996).

Forskning ved Psykologisk Laboratorium. (1981) Københavns Universitet, Psykologisk Laboratorium, 142 sider. (mimeo.). I denne tryksag præsenterer medarbejderne sig selv og deres forskning. Indeholder portrætter og selektiv bibliografi over nyeste publikationer.

From, Franz: *Psykologisk set. Småstykker til underholdning og oplysning*. København: Nyt Nordisk Forlag, 1965.

From, Franz; I. K. Moustgaard; A. Petersen & R. Willanger: *Psykologi (Side 133-226 i: Københavns Universitet 1479-1979. Bind X. København: Gads forlag, 1980.*

Funch, Bjarne Sode: *Alfred Lehmanns Psykofysiske Laboratorium 1888-1921*. Kbh.: Psykologisk Laboratorium, 1986.

Hjort, Stig Dankert. Dansk psykoanalyses historie. *Psyke & Logos*, 1991(1), side 220-230).

Hjørland, Birger (1983). Biografiske oplysninger om danske psykologer. *Skolepsykologi*, 20(3), 220-225.

Hjørland, Birger (1992): Psykologisk litteraturproduktion i Danmark. Nogle analyser og betragtninger. *Psykolog Nyt*, 1992, 46(10), side 356-360.

Hjørland, B. & Lose Knudsen, V. (1976). *Dansk Psykologisk bibliografi 1948-1975*. Kbh.: Danmarks Biblioteksskolen.

Karpatschof, Benny; Andkjær Olsen, Ole m.fl. (red.). *Psykologiens historie i Danmark*. *Psyke & Logos*, 2000 (1).

Korsaa, Finn: *Psykoanalysen i Danmark*. *Psyke & Logos*, 1989(1), s. 182-222.

Kraks Blå Bog 1910-. (årlig). Virum: Kraks forlag. (biografier over nulevende danske, færøske og grønlandske mænd og kvinder).

- Køppe, Simo: *Psykologiens udvikling og formidling i Danmark i perioden 1850-1980*. Kbh.: Gad, 1983.
- Madsen, K.B.: *Psykologiens historie i Danmark (Psykologisk leksikon)*, Gyldendal, 1980, 350-356.
- Madsen, K. B. Denmark IN: *Psychology around the World*. Ed. by V. S. Sexton & H. Misiak. Monterey, California: Brooks, 1976.
- Moustgaard, Ib Kristian & Arne Friemuth Petersen (red.): *Udviklingslinier i dansk psykologi fra Alfred Lehmann til idag*. Udgivet i anledning af Psykologisk Laboratoriums 100 års jubilæum. København: Gyldendal, 1986. 304 sider.
- Moustgaard, Ib Kristian; Johs. Mørk Pedersen & Karl Halvor Teigen (red.): *Seculum primum – glimt fra 100 års psykologi i Norden*. København: Dansk Psykologisk Forlag, 1987. 117 sider.
- Møl Møller, Jens (1978). Træk af psykologiens historie til belysning af psykologledigheden. *Dansk Psykolog Nyt*, 1978, 440-448.
- Nielsen, Gerhard (ed). *The XIV International Congress of Applied Psychology, Christiansborg Castle, Copenhagen, Denmark, August 13.-19., 1961*. Copenhagen: International Association of Applied Psychology, 1961.
- Nilsson, Ingemar (1978). Höfdding och Lehmann: Ett fallstudium. I: *Sjælen i laboratoriet, vetenskapsideal och människosyn: Den experimentella psykologiens framväxt*. Lund: Bokförlaget Doxa.
- Nordenbo, Sven Erik & Arne Friemuth Petersen (red.). (1977). *Dansk filosofi og psykologi 1926-1976 I-II*. København: Københavns Universitet, Filosofisk Institut.
- Pedersen, J. (red.).(1961). The present position of applied psychology in Denmark. A general review, prepared for the Fourteenth International Congress to be held at Copenhagen from the 13th to 19th August 1961. I: *Bulletin de l'Association Internationale de Psychologie Appliquée, Vol. 10*, pp. 3-128.
- Poul W. Perch & Per K. Larsen (red.). *Formændene beretter 1947-1982. Store og små begivenheder i Dansk Psykologforenings liv i anledning af 35-års fødselsdagen*. (Redigeret af). Kbh.: Dansk Psykologforening, 1982.
- Prahl, Arne et al.: *Psykologers arbejdsmarked og funktioner*. *Dansk Psykolog Nyt*, 1983, 37(14), 379-407.